

vražnika, da tebebi na tla, sploh sam kavs in robavs med otroki in kot finale razbite glave, raztreščene črepinje in bolniška postelj. — To je „literatura“ za mladino! — O lepi vnanji obliki tega lista ni niti govora. Same stare, že povsod zavrnjene slike, brez vsake umetniške vrednosti! Ali izhajajo mladinski listi zato, da si razni ljudje na škodo mladine polnijo z denarjem svoje žepe? To ne pojde tako dalje! Sedanji čas zahteva tudi pri mladini vsaj malce umetniške vzgoje! — Sedaj pa vzemite v roke „Zvonček“ in sodite! Primerjati se sploh ne da, ker je sedanji „Vrtec“ pod kritiko. Omenimo še to, da smo čitali že mnogo sestavkov v „Vrtcu“, ki jih je naš „Zvonček“ obsodil že prej v koš.

Politiški pregled.

* Sanacije deželnih financ po zadnjih finančnih ministri ni mogoče več preložiti. Tudi študije o sanaciji ne smejo ovirati takojšnje sanacije, ker bi to le škodovalo interesom dežel in prebivalstva. Predvsem pa je treba sestaviti zahteve in pogoje v deželnem gospodarstvu iznova, ker je material, ki je ministrstvu na razpolago, že zastaran.

* Nemški „Drang“ proti jugu. Hrvaški listi poročajo, da bo v kratkem premeščena domača posadka iz Dubrovnika in da pride tja nemški polk. Bati se je, da store tsko z vso vojsko, ki je sedaj v Dalmaciji, a pripada 22. pešpolku, v katerem so sami domači sinovi. Namesto njih bi prišli nemški vojaki. Na ta način poplavijo dalmatinska mesta oficirske in podoficirske rodovine, in te bodo zahtevale ustanavljanje nemških šol. V tem pogledu bo prvi Dubrovnik, kjer so napravljeni že poizkusi.

Kranjske vesti.

—r— Maier za — Slomškarijo. Poročajo nam skoro neverjetno vest: Službovala je nekje na Dolenjskem mlada, toda značajna učiteljica, ki je na enorazrednici poučevala do 100 otrok. Kaj se pravi to delo zmagovali, poleg tega si pa še kuhati hrano, ker je nikjer v vasi ni dobili, to ve samo para učiteljskega stanu, ki gara deželi za 66 K 66 h mesečne plače. — Pa pride nadzornik Maier. Ko mu učiteljica po inspekciji potoži svoje bridko stanje, prosič ga, naj ji pomore kamorkoli, kjer bo dobivala vsaj hrano, se odreže nadzornik: „Gospodična koleginja, vpišite se v Slomškarijo, pa dobite, zagotavljam vas, v kratkem najboljšo službo v...“ — Ko je značajna učiteljica nadzorniku odgovorila, da svojega prepričanja tudi za najboljšo mesto ne proda, ji je nadzornik obrnil hrbet in odšel. — Tako govori naše poročilo. Ker nam je ime kraja in učiteljice znano, skoro ne smemo dvomiti o resničnosti. Torej se mora pač vsaka obzirnost nehati! Uradna oseba agituje za klerikalno organizacijo — tu je konec vsakemu pardonu! Naj torej pride, kar mora priti!

—r— Razglas o sprejemu gojenk v gospodinjstvo šole c. kr. kmetijske družbe Kranjske v Ljubljani. Meseca oktobra se odpre štirinajsti tečaj gospodinjstva šole, ki bo trajal 11 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopiju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisa in računstva, vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vinarstvu itd. Gojenke se istotako veščajo v gospodinjstvem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetlavo, perilo, t. j. sploh za vse, 30 K ali za ves tečaj 330 K. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šole, morajo: 1. dovršiti že 18. leto; 2. le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 3. znati čitati, pisati in računati; 4. predložiti zdravniško izpričevalo, da so zdrave; 5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške; 6. zavzeti se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško izpričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 10. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Štajerske vesti.

—š— Modra misel „Slovenskega Gospodarja“. Ako je resnica, kar poroča „Učiteljski Tovariš“ z dne 4. avgusta t. l. zaglavljem „K preosnovi ljudskega šolstva“, da namreč hočejo na vsak način prepustiti gospodje župniki vsa svoja obvezna posvetila učiteljem na kmetih v svrhu poučevanja naše mladine v kmetijskih strokah, oni sami se pa hočejo posvetiti vbodoče le svojemu

prevzvišenemu poklicu ter živeti le od oltarja, kakor je bilo to v navadi v prvem stoletju krščanstva, bi nujno prosili vse slovenske liste, da ponatisnejo to novico. — To seveda pa samo le radi tega, da to pravočasno zvedo tudi naši slovenski poslanci. Zakaj ako se uresniči ta misel, ne potrebujemo mi učitelji povišanja plač, za katero se v najnovejšem času zgolj iz človekoljubnih ter pristno krščanskih nagibov tako silovito potegujejo naši poslanci v državnih zbornici. — Vsak učitelj na kmetih bo namreč potemtakem nekak ravnatelj, da celo lastnik kmetijske šole. Posamezne poljedeljske opravke bo izvršil s svojimi učenci, tako da mu niti ne bo treba plačevati delavcev, in dobro se nam bo godilo. — Veseli nas, da so gospodje duhovniki vendar enkrat uvideli, da se božje kraljestvo ne nahaja na tem svetu ter da ga bogatini niti videli ne bodo.

—š— Se ena srednja šola za nemški štajer! Štajerski Nemci so dobili v zadnjem času od države kar dve realni in eno gimnazijo, od dežele pa eno gimnazijo (v Ptuj). Sedaj pa se je začela, kakor čitamo v graških listih, agitacija za ustanovitev državnega učiteljskega v Judenburgu. Faktične potrebe za tak zavod prav gotovo ni, saj je znano, da imajo na Srednjem Štajerskem preobilo učnih oseb za učiteljskega. Ali dobri nemški purgarji v Judenburgu vedo, da mesto s srednjo šolo pridobi in od tod agitacija zanjo. Nam Slovincem se ne da niti višje gimnazije, dasi bi imeli pravico do dveh in ako bi se hotelo izmetavati denar kakor za ptujsko gimnazijo, celo do treh in štirih. Mariborsko moško učiteljskega reklamirajo Nemci za svojo posest, dasi je po pravici naše. Na ustanovitev čisto slovenskega učiteljskega seve nihče ne misli in naši poslanci najmanj. Kaj pa nam je treba srednjih šol! Če postanejo lahko analfabeti in hlapi z okrvavljenimi rokami državni poslanci ter voditelji naroda, si lahko tudi drugi pomagajo brez omike dalje — ali pa naj gredo v nemške šole! Saj za te slovenske davkoplačevalce — ničesar ne prispevajo.

—š— Vročina. V članku „Pasji dnevi“ v zadnji številci „U. T.“ je v tretjem odstavku tiskovna pomota; ne sme se glasiť 2. in 12., ampak 82. — Dodatno omenjamo, da je „Amstschimmel“ že priskakljal z odlokom, ki dovoljuje vročinske počitnice za tekoči tečaj; ako je namreč ob 11. dop. v razredu 20° R ali 25° C, odpove popoldanski pouk. — Kako se pa hladiti na Kranjskem in Primorskem, kjer imate še šole? (Op. uredn.: Kjer je še šola, tam se nič ne hladi; kjer je pa ni, jih mori zavest težkega življenja).

Goriške vesti.

—g— Gospodinjstva šola v Tomaju na Krasu je edini zavod na Primorskem, namenjen izobrazbi in pouku kmetijskega ženstva in ki z uspehom deluje, že tri leta v njega korist. Slovenski kmetijski posestniki Primorske so uvideli kmalu ugodnosti, ki jih nudi ta šola pri vzgoji njih hčerk in zbog tega so bili že prvi trije tečaji dobro obiskani. Ozirom na praktično ureditev te šole, ki ji je v prvi vrsti namen, da praktično in teoretično izobrazuje gojenke v dobrem gospodinjstvu, je priporočati posebno onim kmetijskim posestnikom, ki nameravajo svoje hčere vzgajati v dobre gospodinjce. — Da je ta zavod sploh velike važnosti za razvoj kmetijstva v deželi, dokazuje tudi dejstvo, da je podpiran od vlade in dežele, ki hoče tudi na ta način prispejati temu stanu na pomoč. — Začetkom novembra t. l. se odpre četrty tečaj te šole, ki traja 12 mesecev ali nepretrgoma vse leto. Gojenke stanovajo v zavodu, ki je pod vodstvom šolskih sester. Pouk je slovenski in brezplačen, ter obsega poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisa in računstva, vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja. Zlasti se poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (na roko in na stroj), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtarstvu itd. Gojenke se istotako veščajo v gospodinjstvem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in bolno živino. Pismene prošnje za sprejem na ta zavod in tostvarna vprašanja naj se določijo na vodstvo gospodinjstva šole v Tomaju p. Dutovlje, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila.

—g— Deželni zavod gluhonemih je zaključil šolsko leto kot navadno z razstavo ženskih ročnih del, risb in drugih v zavodu izdelanih reči. V zavodu je bilo v minolem šolskem letu 33 moških in 35 ženskih gojencev. Po narodnosti je bilo 42 Slovincov in 26 Italijanov.

Tržaške vesti.

—t— Imenovanja. Minister za uk je imenoval: Adamiča Emila in Skabarja Matka učitelja, gospo Engelmano Marijo učiteljico, Kosa Fr. podučiteljem, gospici Plaper Ljudmilo in Zamejca Emo podučiteljicama. Mahkota K. v X. č.

novni razred. — Razen gospice Plaper, ki bo poučevala slovenščino na drž. dekliški, ljudski in meščanski šoli, so vsi imenovani prideleni zasebnim slovenskim šolam v Trstu.

—t— Od državne obrtne šole. Akademski slikar v Trstu, Karel Wostry, je imenovan za profesorja v VIII. činovnem razredu na državni obrtni šoli v Trstu.

—t— Razpis natečaja. V šolskem letu 1911/1912 se podelita dve državni štipendiji, vsaka v znesku 500 K (petsto kron), in sicer za dobo redno izvršenih študij dvema mladencima, rojenima in pristojnima na Primorsko, ki se obvezeta, da ima po dokončani višji šoli za vinorejo v Klosterneuburgu ali poljedelske šole „Francisco Josephinum“ v Mödlingu, ter temu sledečim praktičnem službovanju pri kmetijstvu posvetita najmanj za pet let službi potovalnega učitelja za kmetijstvo na Primorskem. Prosilci za enega teh štipendij naj vložijo svoje prošnje, naslovljene na c. kr. ministrstvo za poljedelstvo, v najkrajšem času na c. kr. namestništvo v Trstu ter jih opremijo s sledečimi prilogi: 1. krstni list; 2. dokaz pristojnosti k eni primorskih občin (domovinski list); 3. izpričevalo z dobrim uspehom dovršenega 4. razreda gimnazije ali realke; 4. izpričevalo, izdano od uradnega zdravnika o telesnem zdravstvenem stanju; 5. izjavo, kateri gori navedenih učnih zavodov hočejo obiskovati; 6. obvezna izjava prosilcev, oziroma njih staršev ali postavnih varuhov, da se po redno dovršenih študijah ter po teh sledeči kmetijski praksi posveti najmanj za dobo 5 let službi potovalnega učitelja za kmetijstvo na Primorskem, ne da bi pa s tem dobil kako pravico do državne službe.

Pojasnilo.

V 31. številci „Učiteljskega Tovariša“ z dne 4. avgusta t. l. čitam v notici: „Iz seje okrajnega šolskega sveta v Sežani dne 27. julija t. l.“ sledeče: „Vzame se v znanje poročilo predsedstva, da je dež. šol. svet vpokojil nadučitelja A. Leban.“ — Da se ne bode moja vpokojitev krivo tolmačila, javim, da sem 15. maja t. l. dovršil svoje štiridesetletno učiteljevanje in da me je visoki c. kr. deželni šolski svet na mojo lastno prošnjo vpokojil ter mi dovolil penzijo v znesku vseh postavnih dohodkov, katerih sem bil do sedaj deležen, zakaj šteli so mi 40 let 1 mesec in 15 dni službovanja. — Ob tej priliki je c. kr. okrajni šolski svet v Sežani sklenil, da mi ob 40letnici čestita. In de facto mi je poslal sledeči dekret: Št. 929.

Sežana, dne 30. maja 1911.

Gospod

Anton Leban,
višji učitelj-voditelj ljudske šole
v Komnu.

Povodom štiridesetletnice plodonosnega službovanja kakor učitelj, katero ste slavili 15. maja t. l., Vam je c. kr. okrajni šolski svet sklepom od dne 29. maja t. l. izrekel svoje prisrčne čestitke.

Obveščevaje Vas o tem, pridružujem se še osebno omenjeni izjavi ter ostajam z odličnim spoštovanjem

C. kr. okrajni šolski svet v Sežani.

Predsednik:

Rebek.

Toliko v pojasnilo p. n. čitateljem in čitateljicam „Učiteljskega Tovariša“.

Anton Leban, nadučit. v p.

Komen, 6. avgusta 1911.

Listnica uredništva.

Glede učenih slik in formalnih stopenj, ki je z njimi v zvezi nadzornik Maier, smo dobili od dobro informirane strani članek. Porabimo ga prihodnjič. — Celjsko in mariborsko učit. društvo: Priobčimo prihodnjič.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 1150.

Štajersko.

1—1

V političnem okraju Celje razpišejo se za sledečo ljudske šole službe učiteljev in učiteljic v trajno, oziroma začasno nameščenje:

Na štirirazrednici v Petrovčah (III. krajni razr. in na šestirazredni z eno paralelo na Vranskem (II. krajni razr.) po eno mesto učitelja.

Na petrazredni dekliški šoli v Trbovljah (II. krajni razr.) eno mesto učiteljice.

Pravilno opremljene prošnje se naj predpisanih službenih potom vložijo do dne 28. avgusta 1911 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Celje, dne 3. avgusta 1911.

Naš denarni zavod

Geslo: Kar plodonosno naslojimo,

v pomoč le sobi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do konca julija K 150.788-42.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštnih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Uradne ure: Vsak četrtek od 1/2 2.—1/2 3. popoldne in vsako soboto od 6.—7. zvečer.

Vse knjige

ki jih je izdala Šolska Matica, se prodajo prav po nizki ceni. Vsi Pedagoški Letopisi, Realna knjižnica, Zgodovinska učna snov in Zgodovina slovenskega slovstva so krasno vezani. Proda se tudi Wolfov slovensko-nemški slovar. Na hrbtu so zlati napis. V Učiteljski tiskarni se zve, kje so naprodaj omenjene knjige.

Trgovina s papirjem

pisalnimi in risalnimi potrebščinami.

Jernej Bahovec

naslednik

Ivan Gajšek

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.
pri Frančiškanski cerkvi.

Razglednice: ljubljanske, pokrajinske, planske i. t. d. — Tiskovine: pobotuice, troškovniki, pooblastila i. t. d. — Založništvo nastanskih slik za črničevno računico. — Velika zaloga kipov slovenskih literatov, Tovarniška zaloga uradnega in pisemskega papirja, šolskih zvezkov, trgovskih in poslovnih knjig. — Barvice, čopiče i. t. d. — Črnica vsake vrste.

Slikarske potrebščine. — Spominske knjige.

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13

priporoča svojo bogato zalogo

stekla, porcelana, svetilk, okvirov,

šip itd. Tintnike za šolske klopi,

kakor tudi aparate za fizikalne

poizkušnje. — Prevzema vsa v to

stroko spadajoča dela.

IV. Bonač

v Ljubljani

priporoča svojo trgovino

papirja in pisalnih po-

trebščin, kartonažno to-

varno, knjigovoznično.

“SINGER” „66“

šivalni stroj 20. stoletja

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov!

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev.

Ljubljana	Kranj	Kočevje	Novo mesto.
Sv. Petra cesta 4.	Glavni trg 53.	Glavni trg 79.	Veliki trg 88.

Na splošno vprašanje vsako zaželeno pojasnilo; vzorci za vezanje, krpanje in šivanje zastoj in franko.